

ORDO III.

 REMEDIA CONSISTENTIAE
 MEDIAE.

§. 237.

Remedia consistentiae mediae vocantur, quae vel solo aspectu vel tactu partes tum solidas tum fluidas simul ostendunt et utrasque coniunctas fouent. In aliis eorum fluidae partes in aliis solidae eminent et sensu quasi percipiuntur. Quam ob rem duplex enascitur praeparandi modus, alter, ubi fluidae partes lentiores cum solidis coniungendae sunt, alter autem, ubi superfluae fluidae dissipandae sunt, quo demum concentratiora et efficaciora obtineantur. Itaque ad hanc classem ea, quae euaporatione et inspissatione, ad illam vero, quae per liquefactionem et coagulationem parantur, pertinent.

ORDO

III

CLAS-

CLASSIS I.

REMEDIA PER EVAPORATIONEM ET INSPISSATIONEM PARANDA.

§. 238.

Euaporatione partes fluidae cumque his etiam interdum solidae abeunt. Non solum autem solidae volatiles sed etiam fixae, si motus fluidorum impetuosior est, dissipantur, et substantiae hanc ob causam multum virium amittunt. Quapropter in praeparatione eorum eo semper allaborandum est, vt partes fixiores omnes et, quantum fieri potest, volatilium quoque nonnullae retineantur. Cauendum etiam est, ne partes, quae lenta euaporatione feruantur, ambulatione corrumpantur. Vitium enim capiunt, pristinas virtutes exuunt, nouas induunt et substantias vix salutes largiuntur memorata praeparata, si igne sicco vtimur, nec raro, si balneum arenae adhibemus. Hinc omnis euaporatio tum ob hanc tum ob illam rationem, siue in vase aperto, siue clauso instituat, in maris aut vaporis balneo instituenda est. Sic enim dissipatio vtium partium earundemque corruptio optime praecauetur. Praecipua, quae huc spectant, remedia, in officinis praee aliis asseruanda, sunt extracta, variae mellis et roob species tandem syrupi.

I. EX-

I.

EXTRACTA.

§. 239.

Ad extracta rite paranda requiritur, vt substantiis solidis conuenientia menstrua adfundantur, cum iisdem vel digerantur, vel coquantur, per filtrum traiciantur et leni euaporatione inspissentur. Cumque *substantiae solidae ex particulis saepe diuersis componantur*, diuersa etiam menstrua simul adfundenda, singula deinde inspissanda, inspissata commiscenda et denuo rite inspissanda sunt. Inter menstrua, ad hanc rem idonea, aqua, acetum, liquores salini mediae indolis inprimis sal ammoniacus liquidus et spiritus vini praecipua largiuntur.

§. 240.

Extractum millefolii aquosum.

Infundatur summitatum millefolii pars vna aquae simplicis calidae partibus decem. *Infusa* digerantur in loco temperato per triduum; postea vaporis aut maris balneo per octo horas committantur. Tum liquor effundatur et residuum exprimatur: cuncta, per filtrum traiecta, in vase euaporatorio balneo vaporis imponantur et euaporatio continuetur, donec in mellis spissioris consistentiam abeat liquor. Tandem extractum hoc in vase vitreo aut terreo ad vsum seruetur.

Vires.

Vires.

Extractum millefolii aquosum lenem vim resoluentem cum roborante coniunctam habet et prodest, vbi solida ob viscidum pituitosum laxum relaxantur. Praeterea vlcera interna abstergit et ad consolidationem disponit, lympham nutrientem, naturali tenuiorem factam, condensat et ad appositionem disponit. Datur a scrupulo vno ad drachmam vnam in forma pilularum aut cum aqua millefolii in potione.

§. 241.

Extractum millefolii spirituosum.

Summitatum millefolii pars vna infundatur spiritus vini rectificati partibus decem. Infusa digerantur in loco temperato per aliquot dies, postea balneo vaporis per horam imposita et frige facta exprimantur, colentur et in retorta, balneo vaporis imposita, recipiente adglutinata ad mellis consistentiam inspissentur et ad vsum seruentur.

Vires.

Extractum millefolii spirituosum vires magis roborantes et exsiccantes, cum balsamicis coniunctas, obtinet. Hinc prodest, vbi solida ob aquosam humorum indolem insigniter relaxata sunt, et vbi humores ob aquosam colluuiem condensatione indigent. Sumitur a scrupulo vno ad drachmam dimidiam in forma pilularum aut cum aqua millefolii in potione.

§. 242.

§. 242.

Extractum millefolii aquoso-spirituosum.

Commisceantur extracti millefolii aquosi et spirituosi partes aequales; addatur spiritus vini dephlegmati tantundem. Bene commixta in retorta vitrea, balneo vaporis imposita, ad mellis fluidioris consistentiam inspissentur et ad usum feruentur.

Vires.

Extractum hoc compositum et viribus millefolii ditatum, vim lenissimam resoluentem cum roborante et balsamica coniunctam obtinet et conducit, ubi partes laesae robore indigent, atque putridum, a viscido vnguinoso in morbis lentis abortum, corrigendum et partes hanc ob causam laesae consolidandae sunt. Dosis et modus utendi ut in praecedentibus.

§. 243.

Extractum aloes acetosum.

Aloes succotrinae pars vna commisceatur cum aceti vini optimi partibus sex. Digerantur per aliquot dies et, modo descripto, §. 240. inspissentur.

Vires.

Extractum aloes, cum aceto paratum, lenes vires purgantes et antiputridas obtinet, minus calefacit et stimulat quam aquosum aloes extractum et in morbis lentis iisque praecipue prodest,
ubi

vbi putridum in viscido pituitoso lente euoluitur et partes solidas laedit. Datur a scrupulo dimidio ad scrupulum vnum in forma pilularum aut cum infuso amaricante.

§. 244.

Extractum gummi ammoniaci cum liquore nitri regenerati.

Gummi ammoniaci pars vna digeratur per aliquot dies cum liquoris nitri regenerati in loco temperato; postea idem, quod §. 240. notatum fuit, obseruetur. Extractum ad vsum seruetur.

Vires.

Gummi ammoniacum, hac ratione solutum et inspissatum, remedium largitur, quod viscidum inflammatorium et atrabilarium resoluit, humores attenuat et vel ad diaphoresin vel ad diuresin disponit. Sumitur a scrupulo vno ad drachmam dimidiam in aqua mellita. Inseruit praeterea hocce extractum essentiae gummi ammoniaci cum liquore nitri regenerati parandae.

§. 245.

Extractum myrrhae cum sale ammoniaco liquido.

Myrrhae electae pars vna commisceatur cum salis ammoniaci liquidi partibus decem. Cunctis ad modum §. 240, obseruatis, extractum ad vsum seruetur.

Vires.

Vires.

Myrrha, nobile hoc naturae productum, hac ratione tractatum, extractum praebet, quod vires resolventes, exsiccantes et antiputridas obtinet, et conducit, vbi vlcera interna, a viscido vnguinoso producta, abstergenda laesaeque partes ad consolidationem disponendae sunt. Prodest insuper, vbi putredo post praegressas febres acutas sensim subnascitur. Digestionem promouet, bilem acuit et viscidam seu aquosam corrigit. Datur a scrupulo dimidio ad scrupulum vnum cum infuso amaricante aromatico aut aceto.

II.

M E L L A.

§. 246.

Mel, accurate disquisitum, syrupus naturalis est: dulcis enim eiusdem substantia cum oleoso-mucilagineis aliisque efficacioribus substantiis mixta est. Itaque ratione efficacitatis per artem substantias efficaces cum melle optime coniungi ideoque nouum compositum, nouis viribus instructum, produci posse, colligendum est. Inter substantias, quae melli admiscendae sunt, acida vegetabilia eminent, quae vel per se, vel cum aliis corporibus coniuncta, egregia remedia largiuntur. Praeter haec vero et gummosa vel gummoso-resinosa corpora et acido-dulcia adiungi possunt;

possunt; immo amaricantia adeo connubio non aduersantur. Alcalia vero et saponem alcaliscentes vel ad indolem alcaliscentem vergentes, melli si admisceantur, compositum vix laudabile producant: hinc huic praeparationi eiusmodi substantiae adhibendae non sunt.

§. 247.

Oxymel Angelicae.

Cum mellis despumati partibus tribus in vase terreo non vitreato commisceantur aceti angelicae, §. 177. partes duae; dein vase obiecto leni igne ad ebullitionem vsque coquantur; tandem frigescant et ad vsum feruentur.

Vires.

Oxymel angelicae vires easdem fere obtinet, quam acetum angelicae, efficacius tamen concreta viscida resoluit, magis emollit et ad diaphoresin et diuresin disponit. Praeterea putredini, in acutis morbis sensim euolutae, aduersatur et viribus etiam, ob eandem causam fractis, prospicit. Datur a drachmis duabus ad vnciam vnam vel per se vel cum aqua quadam analeptica aut simplici aut infuso diaphoretico.

§. 248.

Mel myrrhatum.

Mellis despumati partes duae commisceantur cum myrrhae, sufficiente quantitate aquae

N

simpli-

simplicis destillatae, solutae parte vna. Mixta deinde in vase terreo non vitreato leni igne coquantur et semel ebulliant. Refrigerata seruentur.

Vires.

Mel hoc, myrrhae virtute balsamica imbutum, vlcera interna abstergit, depurat et ad consolidationem disponit: paululum exsiccat, aquosam colluuiem minuit et calorem quodammodo auget. In genere mel illud viscidum aquosum iners attenuat et lympham nutrientem, ab eadem causa corruptam, corrigit. Datur ad drachmas duas in vehiculo aquoso.

I I I.

R O O B.

§. 249.

Roob seu Rohob sunt substantiae spissiusculae ex pulposis fructibus contusis, expressis et per coctionem inspissatis paratae. Praeparatio eorum id imprimis requirit, vt membranaceae et terrestres partes inertes separentur. Iuuat etiam, si nonnullis, quorum succus non adeo aquosus est, aqua addatur et cum iisdem coquatur, quo membranaceae partes melius seiungi et succulentae facilius inspissari possint.

§. 250.

Roob Prunorum.

Prunorum damascenorum, a nucleis separatorum, et minutim concisorum quantitate, quae placet,

placet, vas figulinum ita repleatur, vt tertia pars vacua maneat; deinde aqua tanta copia adfundatur, vt quarta tantum vasi pars vacua relinquatur. Posthac per duas horas omnia coquantur et bacillo ligneo saepe moueantur. Ab igne tum remota et adhuc calida per cribrum, paruis foraminibus pertusum, traiciantur; massa spissiuscula demum, igni rursus exposita, sub continua fere agitatione lente inspissetur et refrigerata seruetur.

Vires.

Roob prunorum, hoc modo paratum, lubricante et leni vi soluente instructum est et aliis praeparationibus e. g. electuariis laxantibus inseruit. Solum si vsurpatur, et aqua diluitur, siccitati internae medetur et diuresin promouet.

I V.

S Y R U P I.

§. 251.

Syrupi sunt succi, saccharo inspissati, siue ei naturales sint siue ope aquae ex substantiis minus succulentis parati. Ad syrupos praeparandos tales imprimis substantiae adhibendae sunt, quae saporem non adeo ingratum excitant. Quapropter substantiae acidae aut acido-dulces adhibendae sunt: in genere tamen syruporum numerum in officinis valde imminuendum esse,

N 2

tramur.

tramur. Praeterea saccharum magis oleosum quam crystallisatum adhibendum est, quo crystallisatio, ut saepe fieri solet, impediatur et corruptio praecaveatur.

§. 252.

Syrupus Ribesiorum.

Succi ribesiorum partem unam commisce cum sacchari oleosi, v. g. *Moscovata* dicti, sufficiente quantitate soluti et per linteum colati, partibus duabus. Bene permixta super lenem ignem sensim ad mellis spissioris consistentiam inspissentur.

Vires.

Syrupus ribesiorum densitatem humorum minuit, viscidum atrabilarium et inflammatorium resoluit, siccitatem tollit, oleosam humorum partem, nimis motam, cum aqua arctius coniungendo, compefcit et diuresin adiuuat. Aliis remediis, ob eundem finem praescriptis, additus eorum vim adiuuat iisdemque gratiorem saporem conciliat.

CLAS-

CLASSIS II.

REMEDIA PER LIQVEFACTIO-
NEM ET COAGVLATIONEM
PARANDA.

§. 253.

Fusione, leni igne peragenda, seu liquefactio-
ne corpora, oleosis partibus vnguinosis do-
nata, in fluidum commutantur et eo dispo-
nuntur, vt cum aliis, natura fluidis aut solidis
accuratius commisceri possint. Fortem ignem
eiusmodi substantiae non ferunt, cum facile mu-
tentur et corruptae penitus euadant. Praeterea
volatiles quoque partes, alias retinendae, forti
igne in auram abeunt; quapropter lenissimus ca-
lor et talis quidem applicandus est, quem maris
balneum communicare solet. Remedia, quae
ad hanc classem pertinent, pauca numerabis:
praecipua sunt vnguenta, quae si solidam magis
formam induunt, vnguenta stricte sic dicta vo-
cantur, sin vero fluida magis sunt, linimenta au-
diunt.

§. 254.

Sunt itaque vnguenta remedia composita, ta-
ctu mollia, plus minus fluida, externo vsui de-
stinata, et parantur ex substantiis imprimis pingui-
bus, quibuscum olea vel pressa vel destillata et
resinosa aut gummosa corpora per fusionem le-

N 3

nem

nem coniunguntur. Numerus eorum itidem in officinis imminuendus est, licet non negandum sit, ea vtilitate destituta non esse. Possunt quidem aliae quoque substantiae, oleosis partibus destitutae, simul adiungi, cum vero talis praeparatio sola trituratione absque fusione leni et, vt dicunt, ex tempore institui possit, ea tantum vnguenta, quae aliquod tempus in praeparatione requirunt, praesto esse debent, quo postmodum faciliori negotio statimque alia, magis composita, praeparari queant. Caeterum vnguenta ad longum tempus adseruanda non sunt, cum facile corruptionem contrahant et indolem salutarem exuant.

§. 255.

Vnguentum olei oliuarum.

Seui ceruini portio pro arbitrio committatur vasculo vitreo; addatur olei oliuarum portio aequalis: imponatur vasculum balneo vaporis; liquefacta spatula lignea commisceantur et bene commixta ab igne remoueantur et frigescant.

Vires.

Vnguentum hoc oleosum partibus externe affricatum, emollit et ad suppurationem disponit et escharas separat. Aliis insuper vnguentis extemporalibus inseruit: e. g. si in olei terebinthinae partibus tribus soluuntur camphorae partes duae, hisque demum dicti vnguenti oleosi adduntur partes quinque vel sex, eaeque per triturationem

nem

nem bene commiscetur, vnguentum camphoratum habebis, quod praeter vim emollientem, discutientem quoque et resoluentem obtinet.

Si sola tantum commiscendorum proportio variat, ita, vt haec ipsa fluida magis sint, linimentum erit. Sic si cum seui ceruini, leni igne liquefacti, parte vna commiscentur olei terebinthinae camphorati partes tres aut quatuor, linimentum camphoratum habebis, quod eandem vim exercet, praeter id, quod minus emolliat et efficacius paulo resoluat.

§. 256.

Haec exempli loco adduxisse, sufficiat. Multo plura quidem addi potuissent, sed instituti ratio in praesenti prolixitatem vetat. Fatemur insuper, nonnulla adhuc praeparata, in officinis haecenus vsitata, desiderari posse: sic v. g. confectiones, condita, conseruae, rotulae, morsuli, trochisci, taedae et alia eiusmodi plura in officinis prostant, quorum nulla a nobis facta est mentio; cum vero ista praeparata ita comparata esse videantur, vt absque vlla iactura ex officinis exulare possint, sicco pede ea transire, consultum duximus. Optandum etiam est, vt eiusmodi praeparata, remediorum nomine non insignienda, eiiciantur, quo labores pharmaco-
poi imminuantur et tempus, in his alias con-

sumendum, aliis vtilioribus eorundemque rectae praeparationi impendatur. Nihil magis demum in votis est, quam vt delineationem hanc pharmaciae, ad cuius normam perfectior pharmacopoea elaborari possit, quamque in vsum medicinae practicae communicamus, Lectores Beneuoli bonam in partem interpretentur.

INDEX.